

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

GENEL KURULLAR VE YENİ BİR DÖNEME DOĞRU

Bilindiği gibi Mart ayı sonu itibariyle Birliğimize bağlı odalarımızın genel kurulları tamamlanmıştır. Huzur ikliminde gerçekleşen seçimler sonucunda mevcut veya yeni seçilen başkanlarımız ile yönetim ve denetim kurulu üyelerimizi kutluyor, yeni dönemde başarılı hizmetlere imza atmalarını diliyoruz.

Dünya, Türkiye ve dolayısıyla da İzmir'deki koşulların hızla değiştiği ve değişimlerin çoğu kez esnafımız aleyhine geliştiği bir ortamda esnaf teşkilatımız ve yöneticilerinin omuzlarında büyük bir sorumluluk, zorlu bir dört yıl bulunmaktadır. Ancak, el birliği, gönül birliği, akıl ve azim ile mevcut ve karşılaşılabileceğimiz yeni sorunların üstesinden geleceğimize inanıyoruz. Bu inanç ve azim bizlerin geleceğe umutla bakmasına imkan veriyor.

Bugün dünya genelinde geleneksel noktayı ana hatları itibariyle; bilgi toplumu, küreselleşme, finansal kapitalizm ve yenilik (inovasyon) rekabeti dönemi şeklinde tanımlamak mümkündür. Bilgi toplumu aşamasındayız çünkü üretimin temel girdisi bilgi haline gelmiştir. Nitekim, günümüzün en değerli ürünleri (akıllı telefonlar, taşınabilir bilgisayar ve tabletler, tıbbi cihazlar, tohumlar vb.) incelendiğinde bileşimlerinde daha az madde, daha çok bilgi olduğu görülecektir. Bilginin değerin en önemli kaynağı olduğu gerçeğini dikkate alarak işlerimizi, ürünlerimizi ve hepsinden önemlisi anlayışlarımızı yenilemek durumundayız.

Küreselleşme çağında olduğumuzun en belirgin göstergeleri ise; küreselleşen pazarlar (borsaların entegre olması), küresel firmalar (Apple, Samsung), küresel tekelleşme (Bayer-Monsanto birleşmesi) ve küresel düzeyde homojenleşme (fastfood zincirlerinde yemek-kahve, benzer giysiler-kot giymek) olarak ifade edilebilir. Mikro ölçekteki esnaf işletmelerimizin küreselleşmenin getirdiği süreçlere uyum sağlamalarına imkan verecek vizyonla hareket etmelerini sağlamak zorundayız.

Finansal kapitalizm aşamasında olduğumuzun başlıca göstergeleri ise paranın daha çok paradan ve kolayca kazanılabilmesi, her gün trilyonlarca doların elektronik hatlarda dolaşması, artan finansal krizler ve bu krizlerin ülkeler arasında hızla geçişidir.

Esnaf ve sanatkarlarımızın finansal kırılganlıkların daha da artacağı bir ortama hazırlıklı olmaları gerekmektedir.

Tarih boyunca rekabet daha çok fiyat ve kalite üzerinden yapılırken günümüzde rekabetin daha çok inovasyonlar (iktisadi yenilik) alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Dolayısıyla yaşanan yıkıcı rekabet sürecinde ayakta kalabilmek sürekli yenilik yapmak ile mümkün olabilmektedir. Bu koşullarda tüm esnaf ve sanatkarlarımızın “yenilikçi” bir vizyona sahip olmaları kaçınılmazdır.

Görüldüğü gibi dünya ekonomik açıdan böylesi farklı bir zemine kaymış, koşullar daha çok büyük ülkeler ve büyük firmaların lehine değiştirilmiştir. Ancak, bu gelişmeler “çoğunluğun” beklentilerine cevap verememiştir. Bu nedenle ekonomik gelişmeler aynı oranda sosyal gelişmeleri ve sosyal adaleti sağlayamamış, geniş halk kitleleri yeni arayışlar içine girmiştir. Bu noktada beklentimiz Kobiler ile esnaf ve sanatkar işletmelerinin öneminin daha da artacağı, “küçük güzeldir” anlayışının yeniden gündeme geleceği yönündedir. Ancak, bunu “sadece beklemek” günümüzde ve yarınlarda hiçbir derde deva olamayacaktır. Yüksek uyum esnekliği ve yenilikçilik esnaf ve sanatkarlarımız için artık var olabilmenin anahtar sözcükleridir.

İşte bu nedenlerle Oda ve Birlik yöneticileri olarak çok daha farklı bir misyon, vizyon ve stratejilere ihtiyacımız bulunmaktadır. Bu çerçevede de nitelikli ekiplerle ve her zamankinden çok daha fazla çalışmamız gerekmektedir. 2018-2021 dönemi için seçilen tüm Oda yöneticilerimizin çalışmalarını bu bilinç ile gerçekleştirmeleri en büyük temennimizdir.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

KOBİ GELİŞİM DESTEK PROGRAMI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI

İlk olarak, 27 Mart 2018 tarihinde, KOSGEB tarafından, Türkiye'nin 81 ilini temsilen 26 şehrin aktif katılımıyla, küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişimlerine yönelik çalıştay; Ankara, İstanbul, İzmir, Gaziantep, Konya, Adana, Trabzon ve Erzurum illeri başta olmak üzere eş zamanlı olarak canlı yayın üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Çalıştaya, İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği'nin konu ile ilgili uzman personelleri aktif katılım sağlamıştır. Bu vesile ile esnaf ve sanatkarlarımızın bu desteklerden daha fazla faydalanmalarının önünün açılması hususunda, görüş ve önerilerimizi bir kez daha dile getirme fırsatı yaratılmıştır.

KOSGEB ve paydaş kurumların katıldığı çalıştay sonucunda; illerde rekabet avantajına sahip imalat sanayi sektörleri listesi oluşturularak, KOBİGEL destek programı çerçevesinde hangi sektörlerde öncülük verileceği belirlenmiş ve nihayetinde **"İLLERDE REKABET AVANTAJINA SAHİP İMALAT SANAYİ SEKTÖRLERİNİN VE YAZILIM SEKTÖRÜNÜN REKABET GÜCÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ"** konulu proje teklif çağrısı yayınlanmıştır.

Proje çağrısı ile işletme başına **300.000 TL'ye kadar geri ödemesiz, 700.000 TL'ye kadar geri ödemeli** (teminat karşılığı) olmak üzere **toplam 1.000.000 TL'ye kadar** destek verilebilecektir. Destek oranı tüm bölgeler için **yüzde 60** oranında olacaktır.

Proje çağrısının **toplam bütçesi**; imalat sanayi sektörü için **500 Milyon TL**, yazılım sektörü için **200 Milyon TL** olmak üzere **toplam 700 Milyon TL** düzeyindedir.

Proje başvurusunda bulunmak isteyen işletmelerin;

1. İller Bazında Başvuru Yapabilecek İmalat Sanayi Sektörleri Matrisi'ne uygun olan imalat sanayi sektörü KOBİ işletmeleri,
2. Tüm illerdeki yüksek teknoloji imalat sanayi sektörü KOBİ işletmeleri (NACE Kodu: 21, 26, 30.3),
3. Tüm illerdeki yazılım sektörü KOBİ işletmeleri kriterlerine uygun olması gerekmektedir.

Ayrıca, proje sunacak işletmelerin **KOSGEB Veri tabanına kayıtlı ve aktif** olmaları, **bilanço usulünde defter** tutmaları gerekmektedir.

2017 yılı KOBİ Beyannamesi onaylı olmayan işletmeler başvuru sistemine giriş yapamayacaktır.

Orta düşük ve düşük teknoloji imalat sanayi sektörlerindeki ve yazılım sektöründeki KOBİ'lerde **2017 yılı net satış hasılatının en az 300.000 TL ve yıllık ortalama çalışan sayısının en az 3 olması şartı** aranacaktır. Orta yüksek ve yüksek teknoloji imalat sektörlerindeki işletmelerde yukarıda belirtilen satış hasılatı ve çalışan sayısı kısıtı dikkate alınmayacaktır.

İşletmelerin proje bütçe tekliflerinin, 2017 yılı net satış hasılatını aşmaması gerekecektir.

Başvuru şartlarını karşılayan KOBİ'ler, aşağıdaki strateji konuları çerçevesinde proje sunabilecektir:

- a) Üretimde maliyet düşürme ve/veya verimliliği artırma amaçlı makine teçhizat edinimi ve devreye alma
- b) Ürün kalitesini ve /veya katma değerini artırma
- c) Ölçüm - analiz altyapısını iyileştirme
- d) Pazarlama etkinliğini geliştirme
- e) İhracat kapasitesini artırma
- f) Veri madenciliği, bulut bilişim, nesnelerin interneti, yapay zeka, akıllı uygulamalar, bilgi güvenliği, robot ve otomasyon yazılımları, bilgisayar oyunları (mobil oyun dahil) gibi..

20 Nisan 2018 tarihinde teklif çağrısı yayınlanan destek programı başvuruları; **22 Haziran 2018 Cuma günü saat 23.59'da sonlandırılacaktır.**

KOSGEB Veri Tabanına kayıtlı ve 2017 KOBİ Beyannamesi onaylı işletmeler, işletme yetkilisinin **e-devlet şifresiyle** ile sisteme girerek başvurularını oluşturabilecektir.

Detaylı bilgi edinmek için; www.kosgeb.gov.tr adresini ziyaret ederek, "Destekler" başlığı altında yer alan "KOBİGEL- KOBİ Gelişim Destek Programı" nın tamamını inceleyebilirsiniz.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

2017 YILINDA BÜYÜME

Ekonomik büyümenin, ekonomik göstergeler içinde en önemlisi olduğunu söylemek mümkündür. Adeta ekonomik gelişmelerin yoğunlaştırılmış yansıması niteliğinde olan büyümenin 2017 yılı son çeyreği ve yılın bütününe ilişkin verileri TÜİK tarafından açıklandı. Buna göre Türkiye, mevcut olumsuz küresel ve bölgesel ekonomik ve siyasi koşullara rağmen, **yüzde 7,4** ile 2017 yılında adeta bir “büyüme mucizesi” gerçekleştirdi. 2016 yılındaki hain darbe girişimi nedeniyle ekonominin yavaşlamış olmasının yarattığı baz etkisinin bu yüksek oranlı büyümede etkisi olmuştur. Ayrıca genişletici maliye politikalarının (artan kamu harcamaları ve kredi genişlemesi gibi) doğru zamanda ve doğru araçlarla devreye alınmasının rolü de bu büyümede önemli rol oynamıştır. Dolayısıyla büyüme açısından ekonomi yönetiminin son derece başarılı olduğu söylenebilir. Ancak yüksek oranlı büyüme, ekonomi yönetiminin istikrar ve sürdürülebilirlik açısından işini zorlaştırmıştır. Çünkü bu hızlı büyümenin ciddi yan etkileri ve maliyeti olmuştur. Nitekim 2017 yılında yüksek enflasyon, yüksek faiz, artan cari açık, büyüyen bütçe açığı ve istikrarsız döviz kurları ile karşılaşmıştır. Bu maliyetlerin yansımalarını halkın ve işletmelerin 2018 yılında yoğun olarak hissedeceklerini ve bu nedenle 2018 yılında çok yüksek oranlı büyümenin güç olduğunu söylemek mümkündür.

TÜİK verilerine göre **ekonomi son çeyrekte yüzde 7,3, yıl bütününde ise yüzde 7,4 oranında büyümüştür**. 2017 yılı bütününde tarım sektörünün yüzde 4,7, hizmetler sektörünün yüzde 10,7 sanayi sektörünün yüzde 9,2, inşaat sektörünün yüzde 8,9 büyüdüğü anlaşılmaktadır. Bu veriler sektörler boyutunda da uzun zamandır görülmeyen düzeyde dengeli ve de yıl içinde istikrarlı sayılabilecek bir büyümeye işaret etmektedir. 2017 yılında üretim artarken, kur artışlarına bağlı olarak, Dolar bazında milli gelirde 11 milyar Dolarlık gerileme ile karşılaşmıştır.

Uzun yıllar boyunca kurların gerilemesi nedeniyle Dolar bazlı milli gelir, olması gerekenden daha fazla artarken, süreç artık tersine dönmüştür. Bu durum milli gelirdeki artışların, dolayısıyla ekonominin performansının Dolarla değil, enflasyondan arındırılmış ulusal para ile ölçülmesinin gereğini ortaya koymaktadır. Zira, çok büyük bir ihtimalle, 2018 yılında da Dolar bazlı milli gelirde gerileme veya çok düşük miktarda artış olacaktır.

2017 yılında harcamalar yönünden büyümede de “dengeli” sayılabilecek durum dikkati çekmektedir. Bu boyuttan bakıldığında mal ve hizmet ihracatının yüzde 12,2, yatırımların ise yüzde 7,3 oranında büyüdüğü görülmektedir. Bu arada mal ve hizmet ithalatının yüzde 10,3, özel tüketimin yüzde 6,1, kamu tüketiminin ise yüzde 5 artması sözkonusu olmuştur. Harcamalardaki büyüme deseni uzun süredir özlenen “iki kanatlı” yani hem iç hem de dış talep çekişli büyümeye karşılık gelmektedir. Bu gelişmenin gerisinde ise kurlardaki artış bulunmaktadır. Zira kurlardaki artış bir taraftan hem girdi hem de nihai ürünler açısından yerli üreticilere iç piyasada avantaj sağlamış diğer taraftan da dünya piyasalarında ülkemiz ürünlerinin rekabet gücünü artırmıştır. Böylece hem iç hem de dış piyasada yerli ürünlere yönelik talep artmış bu da büyümeyi hızlandırmıştır.

2017 yılında ekonomide yaşananlar kadar önceki yıllardan edinilen tecrübeler Türkiye’nin ancak gerçekçi değerlendirilmiş kurlar yardımıyla yatırım ve ihracat çekişli, iç tüketim destekli büyümeyi sağlayabileceğini ortaya koymaktadır. Bunun yanında kurumsallaşmanın güçlenmesi, hukuk sistemindeki eksikliklerin giderilmesi ve özellikle de enflasyonun yüzde 5’in altına çekilmesi ile Türkiye yüksek oranlı ve sürdürülebilir büyüme hızlarına erişebilecektir. Bu nedenle Türkiye’nin ekonomi ve kurumsallaşma boyutlarında yeni bir anlayış ve yol haritasına ihtiyacı bulunduğu söylenebilir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2017										2018		
GÖSTERGE	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART
İMALAT SAN. KKO (%)	74,9	78,4	78,8	79,0	78,7	78,8	79,0	79,7	79,9	79,0	78,2	77,8	77,8
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	55.616	57.998	65.799	66.164	62.384	54.890	53.423	70.488	75.956	99.694	26.611	35.901	59.798
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	96.313	82.590	87.536	79.544	75.618	44.926	64.166	79.904	83.223	69.036	73.408	73.956	87.525
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	27.489	28.157	28.488	28.703	28.758	28.828	28.797	28.645	28.515	28.288	28.029		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	3.642	3.287	3.225	3.251	3.443	3.404	3.419	3.287	3.275	3.291	3.409		
İŞSİZLİK ORANI (%)	11,7	10,5	10,2	10,2	10,7	10,6	10,6	10,3	10,3	10,4	10,8		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	1.291.186	1.308.306	1.342.638	1.342.064	1.352.354	1.372.970	1.387.452	1.438.022	1.459.543	1.455.955	1.474.143	1.469.696	1.508.241
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	11,3	11,8	12,6	13,1	13,2	13,0	13,0	13,1	13,2	13,6	13,7	13,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	11,0	11,5	12,4	13,2	13,5	13,5	13,4	13,3	13,3	13,6	13,6	13,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	10,7	11,1	11,7	12,4	12,9	13,2	13,4	13,5	13,5	13,5	13,6	13,7	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.861.814	1.888.680	1.926.140	1.951.679	1.972.791	1.988.723	2.027.120	2.083.451	2.129.478	2.134.607	2.149.996	2.168.568	2.237.424
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	50.458	49.774	49.146	52.415	52.143	52.633	54.976	56.137	57.933	61.022	60.487	58.159	63.084
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	1.376.937	1.399.414	1.432.135	1.447.616	1.462.414	1.470.347	1.498.801	1.551.607	1.519.530	1.586.954	1.601.143	1.618.657	1.676.645
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	352.197	357.880	362.170	367.707	373.514	379.738	384.986	388.434	392.393	397.382	398.970	402.129	407.327
KONUT(Milyon TL)	172.843	176.290	178.223	180.652	182.684	185.078	186.940	188.310	189.962	191.624	192.042	192.682	193.675
TAŞIT (Milyon TL)	6.542	6.538	6.535	6.619	6.671	6.709	6.673	6.723	6.843	7.195	7.151	7.151	7.232
DİĞER (Milyon TL)	172.812	175.052	177.402	180.436	184.159	187.951	186.940	193.401	195.588	198.563	199.777	202.296	206.420
KREDİ KARTI (Milyon TL)	82.222	81.612	82.699	83.941	84.720	86.005	88.357	87.273	87.622	89.249	89.396	89.623	90.368
KREDİ FAİZİ (Taşıtlık %)	15,4	15,9	15,4	14,8	16,0	16,3	16,4	15,7	14,5	14,6	17,5	18	17,4
KREDİ FAİZİ (Konut %)	11,1	11,4	11,7	11,8	12,0	13,0	12,9	13,0	13,1	13,5	14,1	14,7	14,8
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	15,3	16,4	14,1	16,5	17,0	17,3	16,6	16,5	16,3	17,1	17,2	17,7	17,6
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	28.907	29.358	29.569	29.924	30.157	30.818	31.005	31.742	32.924	33.412	33.766	34.597	36.384
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	24.539	25.067	25.197	25.380	25.537	25.874	25.929	26.257	27.134	27.863	28.209	29.102	30.555
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	4.368	4.291	4.372	4.544	4.620	4.944	5.076	5.485	5.790	5.548	5.557	5.495	5.829
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki pay-%)	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	60.663	61.339	62.131	61.246	62.118	62.912	62.617	63.461	63.643	63.807	63.970	64.629	
Kredi Kartları	8.139	8.143	8.198	7.759	7.860	7.971	7.625	7.667	7.536	7.409	7.230	7.195	
Ferdi Kredi Konut	875	867	869	863	847	832	834	834	820	812	812	815	
Ferdi Kredi Otomobil	224	221	220	214	215	214	214	212	210	206	207	207	
Ferdi Kredi Diğer	10.587	10.547	10.552	10.225	10.351	10.460	10.194	10.273	10.226	10.129	10.043	9.972	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	7.599	7.712	7.914	7.914	8.226	8.344	8.451	8.990	8.739	8.623	8.601	9.031	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	2.274	2.303	2.290	2.314	2.323	2.336	2.332	2.353	2.367	2.261	2.291	2.281	
İnşaat	5.610	5.630	5.927	5.848	6.030	6.116	6.145	6.299	6.468	6.491	5.914	5.934	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.823	1.863	1.896	1.896	1.910	1.953	1.953	2.028	2.032	2.139	2.151	2.099	
Diğer	23.534	24.053	24.233	24.212	24.355	24.686	24.869	24.805	25.244	25.737	26.720	27.095	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	82,1	70,2	76,0	79,8	78,6	79,9	82,8	78,2	80,2	77,4	75,5	68,3	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	892,2	1.033,90	926,2	929,9	1.093,30	1.019,10	1.135,70	1.239,40	1.056,20	1.155,80	1.238,30	968,6	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	30,4	15,0	38,7	23,4	24,2	12,3	24,0	36,4	24,6	14,4	33,9	21,0	17,3
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	1.073,90	605,3	1.251,50	830,5	881,6	561,8	927,9	1.361,40	1.131,10	811,8	1.401,70	954,5	909,3
KURULAN ŞİRKET SAYISI	6.146	6.447	6.250	6.039	5.269	6.674	5.105	6.992	6.971	5.998	9.631	7.167	7.580
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	720	810	861	1.112	1.211	1.313	951	1.375	1.228	2.163	2.417	682	780
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	11,29	11,87	11,72	10,90	9,79	10,68	11,20	11,90	12,98	11,92	10,35	10,26	10,23
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	16,09	16,37	15,26	14,87	15,45	16,34	16,28	17,28	17,3	15,47	12,14	13,71	14,28
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	146.021	146.877	148.353	148.625	151.411	152.851	153.764	154.866	156.266	157.337	158.516	159.565	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	202.142	203.735	207.464	207.167	214.008	216.560	221.246	225.509	229.115	233.794	239.732	242.848	
ORTALAMA DOLAR KURU	3.6690	3.6570	3.5670	3.5220	3.5630	3.5160	3.4710	3.6660	3.8830	3.8510	3.7760	3.7810	3.8840
ORTALAMA EURO KURU	3.9190	3.9140	3.9360	3.9520	4.0950	4.1470	4.1410	4.3120	4.5540	4.5570	4.5920	4.6770	4.7900
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,0680	1,0700	1,1030	1,1220	1,1490	1,1800	1,1930	1,1760	1,1730	1,1830	1,2160	1,2370	1,2330